

Mødet den 26. Septbr. 1918.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Brøndum, Mikael Johansen og Simonsen.

1. (J. Nr. 167—1918). Indstilling fra Skoleudvalget om, at **Installationen af elektrisk Lysanlæg i den ny Borgerskoles Kælderetage** efter afholdt Licitation overdrages S. P. Johansen & Co. for 19533 Kr. 18 Øre dog saaledes, at Udvalget bemyndiges til at slutte med dette eller et af de andre bydende Firmaer paa bedste Maade.

Jakob Jensen oplyste, at der i alle Tilbud var taget saadanne Forbehold, at Udvalget maatte anmode om den i Indstillingen nævnte Bemyndigelse.

Christensen spurgte, om Installationen ikke kunde udsættes, da der var Sandsynlighed for, at de fornødne Materialier vilde komme frem i den nærmeste Tid.

Jakob Jensen meddelte, at Installationen nødvendigvis maatte følge med det øvrige Arbejde, hvorfor en Udsættelse var ugørlig.

Bech betonede Vigtigheden af at faa Arbejdet godt udført og den deraf følgende Betydning af at entrere med et Firma, der vilde udføre samvittighedsfuldt Arbejde.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 421—1918). Valg af 2 Medlemmer til et Møde paa Raadhuset den 11. Oktober 1918 angaaende Fordelingen blandt de paagældende Kommuner af **Kommunetilskudene til en direkte Bane Aarhus-Randers samt Udgifterne til Forarbejderne til den elektriske Bane til Randers.**

Jakob Jensen oplyste, at Kommunerne efter Loven skulde tilskyde 7000 Kr. pr. km til den ny Bane, samt dække Udgiften, antagelig omved 100000 Kr., til den elektriske Bane. Da den ny Bane skulde løbe $2\frac{1}{2}$ km paa Kommunens Grund, vilde Udgiften til den altsaa blive henved 18000 Kr., men til den elektriske Bane slap man næppe med mindre end 33000 Kr., altsaa ialt ca. 50000 Kr. Dette ønskede Taleren at forberede Byraadet paa.

Møller og Jakob Jensen valgtes og som Suppleant for førstnævnte P. Petersen.

3. (J. Nr. 10¹⁰—1918). Valg af Medlemmer til **Huslejenævnene.**

Udsattes.

4. (J. Nr. 10¹¹—1918). Valg af et Medlem til **Skolekommissionen** i Stedet for Fru Dagmar Eddy, der fraflytter Byen.

Kjeld Sørensen valgtes.

5. (J. Nr. 141—1918). Indstilling fra Skoleudvalget om, at der bevilges Lærerinde M. Christensen Halvdelen af **Vikarudgift** for Tiden 1. September—1. December 1918 under Forudsætning af, at Amtsskolefonden betaler Halvdelen af den dermed forbundne Udgift.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 206—1918). Andragende fra **Skoledirektøren** om Forøgelse af Lønanciennitet.

Møller forelagde Lønudvalgets Indstilling om, at Andragendet nægttes. I 1916 var Direk-

tøren blevet opført i 2. Lønklasse, senere var han opført i 1. Lønklasse, og endelig havde han endnu senere faaet Anciennitetsforhøjelse. Der var derfor næppe Grund til nu at gaa videre.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 353—1918). Andragende fra **Inspektør Sølvsteen**, Marselisborg Hospital, om Løntillæg.

Andragendet kunde ikke anbefales af Lønudvalget.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 351—1918). Andragende fra **Inspektøren ved Kommuneens Hospitaler** om Løntillæg.

Lønudvalget kunde ikke anbefale Andragendet.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 423—1918). Andragende fra **Assistenterne Th. Bergmann og O. Jacobsen** om forøget Lønanciennitet.

Fra Lønudvalget forelaa Indstilling om, at der tilstaas Bergmann Lønanciennitet fra 1. April 1905 og Jacobsen fra 1. April 1906, alt fra 1. September 1918 at regne.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 362—1918). Indstilling fra Lønudvalget om, at **Chaufføren ved Kommunehospitalet** fra 1. September 1918 lønnes efter Lønregulativets 10. Lønklasse med Anciennitet fra 1. April 1912.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 424—1918). Indstilling fra Lønudvalget om **Fastsættelse af Løn for Funktionærer ved Begravelsesvæsenet**.

Møller forelagde Indstillingen, der gik ud paa, at Opsynsmændene A. M. Andersen og Axel Christensen ansættes i 12. Lønklasse med Anciennitet henholdsvis fra 1. April 1915 og 1. April 1914 fra 1. September 1918 at regne, at Opsynsmændene Bang og Mikkelsen og Kirkegaards-

assistent Yiord paa Grund af Alder ikke faar fast Ansættelse, og at Kontorassistent Th. M. Nielsen ansættes i 11. Lønklasse med Anciennitet fra 1. April 1912 fra 1. September 1918 at regne.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 425—1918). Andragende fra **Kontorassistent Frk. Lykkeberg** ved Belysningsvæsenet om Lønforbedring.

Fra Lønudvalget forelaa Indstilling om, at der fra 1. September 1918 at regne tilstaas Andrageren Lønanciennitet fra 1. April 1908.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 402—1918). Indstilling fra Lønudvalget om, at **Kontorassistent Vilh. Jacobsen** paa Skattekontoret fra 1. September 1918 at regne lønnes efter Lønregulativets 7. Lønklasse med Anciennitet fra 1. April 1918.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 331—1918). Andragende fra **Reservepolitibetjentene** om Dyrtidstillæg.

Fra Lønudvalget forelaa Indstilling om, at der tilstaaes Nr. 77 Edv. Jensen, Nr. 89 N. P. Rishøj og Nr. 93 S. Mikkelsen Dyrtidstillæg i Lighed med Kommunens faste Arbejdere fra 1. April 1918 at regne.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 374—1918). Andragende fra Politiforeningen om **Forhøjelse af Politibetjentenes Vederlag for Brng af eget Tøj.**

Fra Lønudvalget forelaa Indstilling om, at Andragendet henlægges til Afgørelse under Budgetbehandlingen for næste Aar.

Henlagdes til Budgetbehandlingen.

16. (J. Nr. 375—1918). Andragende fra 7 nyansatte Politibetjente om et **Vederlag af 33 Kr. pr. Mand**

for Brug af eget Tøj fra Ansættelsesdagen den 1. Maj til Iklædningen med Uniform den 25. Juli.

Andragendet var anbefalet af Udvalget for Bygninger og Inventar.

Indstillingen vedtoges.

17. Andragende om dansk **Indfødsret** fra:

a. (J. Nr. 15⁹—1918). Enke Therese K. Berroth.

b. (J. Nr. 15⁸—1918). Installatør Aug. Dahlin.

Anbefaledes.

18. (J. Nr. 8⁴⁹—1918). Indstilling fra Skatteinspektøren om **Eftergivelse af Forskelsskat** i Henhold til Lov af 20. Marts 1918.

Fra Kasseudvalget forelaa Indstilling om, at de foreslaaede Eftergivelser med Undtagelse af Løbe Nr. 18, 102, 104 og 74 finder Sted.

Kasseudvalgets Indstilling vedtoges.

19. (J. Nr. 179—1918). Andragende fra Skrædermester Eriksen om **yderligere Forhøjelse af Betalingen for Uniformer til Tinghusbetjentene og Byraadsbndet.**

Udvalget for Bygninger og Inventar havde ikke kunnet anbefale Andragendet.

Indstillingen vedtoges.

20. (J. Nr. 399—1918). Indstilling fra Sygehusudvalget om, at **de Funktionærer, der har fri Bolig med Lys og Varme**, selv skal betale det Beløb, som Regningen overstiger den af Byraadet fastsatte Rationering.

M o u s t e n forelagde Indstillingen, idet han oplyste, at Indstillingen var foranlediget ved, at en Funktionær paa Marselisborg Hospital havde brugt et meget betydeligt Kvantum Gas ud over det rationerede. Naar saadant skete, var det ikke mere end rimeligt, at den paagældende selv kom til at betale.

Møller kunde tiltræde Forslaget, men vilde anse det for bedst, at Sagen blev overgivet til et Udvalg til nærmere Overvejelse af, om det netop skulde være det rationerede Kvantum, det skulde være tilladt at bruge.

Jakob Jensen anbefalede, at man henviste Sagen til Belysningsudvalget.

Christensen syntes, at man godt med det samme kunde overdrage til Belysningsudvalget at gennemføre Foranstaltningen.

Indstillingen vedtoges. Sagen overgik til Belysningsudvalget.

21. (J. Nr. 398—1918). Andragende fra Vognmandsforeningen om en **Forhøjelse af Prisen for Snekørsel** til 2 Kr. 75 Øre pr. Læs.

Fra Overtilsynet med Snekørselen forelaa en af Brolægningensudvalget tiltraadt Indstilling om, at man forsøgsvis paa de offentlige Pladser gør Kørebanelen farbar og lader Sneen kaste sammen i store Dynger paa Steder, hvor Færdselen ikke derved generes, og saa lader Sol og Vind tage ialt Fald den meste Del.

Indstillingen vedtoges.

22. (J. Nr. 85—1918). Andragende fra **Renovations-entreprenør C. Knudsen om Forhøjelse af Betalingen.**

Fra Brolægningensudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Fra Andrageren foreligger en Opsigelse af Kontrakten til Ophør den 1. December d. A.

Da Udvalget er af den Formening, at Afholdelse af en ny Licitation vil give højere Priser for Renovationsarbejdet end det Beløb, som Hr. Knudsen iflg. omstaaende Beregning forlanger, har Udvalget forhandlet med ham.

Hr. Knudsen erklærede sig da villig til at fortsætte med Arbejdet efter den $\frac{1}{12}$, naar den af ham forlangte Betaling — 115000 Kr. — ydes ham fra $\frac{1}{12}$ d. A., altsaa først naar hans nuværende Kontrakt udløber.

Udvalget skal indstille:

- a t Byraadet indgaar paa denne Ordning,
- a t den ham tilstaaede midlertidige Forhøjelse af 1200 Kr. pr. Maaned, som er tilstaaet ham til den $\frac{1}{9}$, fremdeles ydes ham indtil den $\frac{1}{12}$, fra hvilket Tidspunkt Beløbet indgaar i den nye Kontraktsum, og
- a t den nugældende Kontrakt iøvrigt staar ved Magt. «

Indstillingen vedtoges.

23. (J. Nr. 389—1918). Fra de kommunale Arbejds-mænds Fagforening forelaa følgende Skrivelse angaaende en **Arbejdsstrid**:

»Foranlediget ved, at Firmaet Rasmussen & Schjødt har nægtet at godtgøre Arbejderne en halv Time Morgen og Aften, naar Arbejdspladsen ligger udenfor de i vor Overenskomst fastsatte Grænser, hvilket er Tilfælde med den af deres Arbejdspladser, som ligger mellem Marse-lisborg Hospital og Kongsvang og da vi desan-gaaende har henvendt os til Brolægningsudvalget, som ikke har ment at kunde træffe en Afgørelse i nævnte Sag, men har henvist os til at lade Sagen gaa til Byraadet, anmoder vi det ærede Byraad om at foranledige, at nævnte Forhold rettes. «

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»De ved nævnte Jordarbejde beskæftigede Folk henholder sig til § 14 i Overenskomsten af Juni 1916 mellem Aarhus Byraad og de kom-

munale Arbejdsmands Fagforening, som lyder saaledes:

»Naar Arbejdspladsen ligger indtil 2 Kilometer udenfor efternævnte Grænser: Syd for Byen fra Hads Herredsvej og Frederikshøj Kro, Nord for Byen fra Skovvangsvej og Vest for Byen fra den projekterede Ringgade, godtgøres $\frac{1}{2}$ Time om Morgenen og $\frac{1}{2}$ Time om Aftenen. For en Afstand af indtil 4 Kilometer fra ovennævnte Steder godtgøres 1 Time om Morgenen og 1 Time om Aftenen af den fastsatte Arbejdstid.«

Paa vedlagte Kort er Arbejdsstedet vist, for hvilket der af Arbejderne forlanges $\frac{1}{2}$ Times Godtgørelse Morgen og Aften. Hvis denne Plads betragtes som liggende Syd for Byen, vil der ikke tilkomme Folkene den nævnte Betaling. Betragtes den som liggende Vest for Byen, er de berettigede til den forlangte Betaling.

Da der i Udvalget ikke er Enighed om dette Spørgsmaal, skal Udvalget foreslaa, at Sagen afgøres ved Voldgift.«

Indstillingen vedtoges.

24. Andragende om **Eftergivelse af Fattighjælp** fra:
a. (J. Nr. 17¹⁷—1918). J. P. Andersen.
b. (J. Nr. 17¹⁶—1918). Arbm. H. J. Jensen.
Bevilgedes.
25. (J. Nr. 12¹²—1918). Indstilling angaaende **Tildeling af forskellige Alderdomsunderstøttelser og af Forhøjelse af Dyrtidstillæget til de alderdomsunderstøttede.**

Olesen udtalte, at Udvalget var enigt om, at Understøttelserne trængte til Forhøjelse, men ikke enigt om Maaden, hvorpaa det skulde ske. Flertallet, Hr. Kjeld Sørensen og Taleren, mente, at det burde ske ved Dyrtidstillæg, hvorimod Frk.

Thomsen mente, at de faste Satser skulde forhøjes, efterhaanden som der blev ansøgt derom. Maksimumstakserne var nu 45 Kr. for enlige Personer og 65 Kr. for Ægtepar pr. Maaned plus henholdsvis 6 Kr. og 10 Kr. i Dyrtidstillæg. Udvalgets Flertal foreslog nu, at Dyrtidstillæget blev forhøjet til henholdsvis 12 Kr. og 20 Kr., saaledes at Understøttelsernes Maksimum ialt blev henholdsvis 57 Kr. og 85 Kr. pr. Maaned. Udgiften herved vilde for de tilbageværende 6 Maaneder af indeværende Regnskabsaar blive 69600 Kr., hvoraf dog 14900 Kr. kunde forventes refunderet fra andre Kommuner, og af Restbeløbet skulde Staten bære Halvdelen, saaledes at den paa Kommunen faldende Merudgift vilde andrage 27350 Kr. Udvalget udbad sig nu Bemyndigelse til at udbetale de nævnte Dyrtidstillæg.

M a r i a n e T h o m s e n syntes, at det vilde være bedre ligesom hidtil at forhøje den egentlige Alderdomsunderstøttelse i hvert enkelt Tilfælde, naar der forelaa Ansøgning derom, og en Under søgelse havde vist, at Forhøjelsen var paakrævet. I Løbet af 1—2 Aar søgte alle de understøttede om Forhøjelse, og denne blev meget sjældent nægtet. I det hele taget maatte det siges, at Understøttelserne her i Byen var saa høje, at de ikke var højere noget Sted. Ved at forhøje Understøttelserne over hele Linien, vilde man ikke naa til Retfærdighed, og en Del vilde alligevel ansøge om Forhøjelse. De sidste 10 Aar var de alderdomsunderstøttedes Antal fordoblet, og Understøttelsernes Størrelse firedoblet. Naar den højeste Understøttelse for enlige Personer var 5—600 Kr. og for Ægtepar 9—1000 Kr. plus Brændsel og Dyrtidshjælp, maatte det siges, at man var ret højt oppe,

da det jo dog var Meningen, at de alderomsunderstøttede selv skulde hjælpe lidt til.

Kjeld Sørensen hævdede, at Alderdomsunderstøttelserne var smaa navnlig i Forhold til Understøttelserne fra Fattigvæsenet, og at den af Flertallet foreslaaede Forhøjelse var fuldt försvarlig. Desuden drejede det sig ikke om noget stort Beløb for Kommunen, kun 27000 Kr. Man kunde selvfølgelig nok gaa den Vej, Frk. Thomsen anbefalede, men der vilde saa gaa nogen Tid, inden de understøttede søgte om Forhøjelse; i de sidste 9 Maaneder havde kun en lille Trediedel faaet Forhøjelse. Hvis man ikke vilde følge Flertallets Forslag, kunde man ganske vist gaa den Vej at forhøje Understøttelserne for de andre $\frac{2}{3}$, men Udgiften derved vilde blive større end efter Flertallets Forslag. Det havde i det hele taget forbavset Taleren, at Frk. Thomsen ikke havde kunnet gaa med til de foreslaaede smaa Forhøjelser, da Frøkenen dog i Fattigudvalget havde kunnet gaa med til at bevilge Understøttelser op til 2500 Kr. Det var meget muligt, at Alderdomsunderstøttelserne var firedoblet i de sidste 10 Aar, men deraf fulgte jo ikke, at de var for store nu, snarere at de tidligere havde været altfor smaa. Iøvrigt maatte det erindres, at den langt overvejende Del af de understøttede ikke fik det nævnte Maksimumsbeløb.

Mariane Thomsen bemærkede, at Fattigudvalget kun naar Omstændighederne tvang det dertil gik med til at bevilge Understøttelser paa 2000—2500 Kr. Alderdomsudvalget var fuldt enig i, at de 70—80-aarige skulde understøttes rundeligt, men for de 60-aarige maatte Alderdomsunderstøttelsen ikke være fuld Førsørgelse.

K j e l d S ø r e n s e n skulde bekræfte, at Fattigudvalget ikke gerne bevilgede saa store Understøttelser som nævnt, men Forholdet var vel nok, at en Del af de fattigunderstøttede klemte paa, medens de alderdomsunderstøttede i Regelen var bedre Folk og holdt sig tilbage.

O l e s e n kunde ikke indrømme, at Alderdomsunderstøttelserne her i Byen var saa høje. At andre Byer gav lavere Understøttelser, var ingen Ros for dem. De alderdomsunderstøttede burde nogenlunde kunne leve af deres Understøttelse, men man maatte tit undre sig over, at de overhovedet kunde komme igennem med det, de fik. Det var kun en lille Del, der naaede de 65 Kr. om Maaneden.

J a k o b J e n s e n troede, at Ordningen efter Frk. Thomsens Forslag vilde blive betydelig dyrere for Kommunen end efter Udvalgsflertallets Forslag. Det forbavsede Taleren, at der blev givet op til 2500 Kr. i Fattigunderstøttelse.

N. J o h. L a u r s e n vilde antage, at der var en talrig Familie, naar der blev givet 2000—2500 Kr. i Fattigunderstøttelse. Da de alderdomsunderstøttede var enlige Personer eller Ægtepar, holdede Sammenligningen altsaa ret stærkt.

Indstillingen vedtoges.

26. (J. Nr. 418—1919). Indstilling fra Skovudvalget om **Udleje af Frederiksminde Stuehus og Have.**
Udsattes.
-